

ʒiɛt' mac-ɣu ɲo maɲbɛa
 mo ɛonn ɪɣ mo ɛiaɬɬ.
 ʒoɲɣne hɛn boɛt ɔim
 ɪ n-ɔiaɔ mo maɪc.
 mo ɛɲoɛ ɪɣ coɛp ɛɲo
 a haɛɬɛ ɪn aɲɪ ɛɲiaɣ
 ʒɲoɲɔ co ɛɪ bɪaɛ.

TRANSLATION.

Then, as she plucked her son from her breast for the executioner, one of the women said :

"Why do you tear from me my darling son,
 The fruit of my womb?
 It was I who bore him, he drank my breast.
 My womb carried him about, he sucked my vitals.
 He filled my heart:
 He was my life, 'tis death to have him taken from me.
 My strength has ebbed,
 My voice is stopped,
 My eyes are blinded."

Then another woman said :

"It is my son you take from me.
 I did not do the evil,
 But kill me—me: don't kill my son!
 My breasts are sapless, my eyes are wet,
 My hands shake,
 My poor body totters.
 My husband has no son,
 And I no strength;
 My life is worth—death.
 Oh, my one son, my God!
 His foster-father has lost his hire.
 My birthless sicknesses with no requital until Doom.
 My breasts are silent,
 My heart is wrung."

Then said another woman :

"Ye are seeking to kill one; ye are killing many.
 Infants ye slay, fathers ye wound; you kill the mothers.
 Hell with your deed is full, heaven shut.
 Ye have spilt the blood of guiltless innocents."

And yet another woman said :

"O Christ, come to me!
 With my son take my soul quickly:
 O great Mary, Mother of the Son of God,
 What shall I do without my son?
 For Thy Son, my spirit and my sense are killed.
 I am become a crazy woman for my son.
 After the piteous slaughter
 My heart's a clot of blood
 From this day
 Till Doom comes."

NOTES.

Line 2. *peóloénmaro* lit. *fleshmaker*. Cf. *na peóloénmaro ocuɲ na bápaɲeɔa*, Stowe MS. 992, fo. 62a, 2.

Line 6. *ɲo-ɣ-ib*, *ɲo-ɣ-imɔɲɛuɲ*, past tenses with infix pronoun of the 3rd person sing. masc.

Line 25. *ɲém=ɲém*, to rhyme with *céli*. Cf. *mo ben-ɲa ɲéine*, LL. 276b, 15. ɪ n-ɔiaɬ a aɛap ɲéine, LL. 19a, 4. *ɲaɛɲa-ɲu ɲéine*, LL. 297a, 45.

Line 26. *mo bɛta ɪɣ ɲiá bap* lit. *my life is worth (equal to (like) death)*. Cf. *naɛ ɲaɛɲ-ɲa ɲiam ocuɲ naɛ céɬa a ɲiu aɲ uaiɲ ocuɲ aɲbɛnaɪb* *thaɪ I never saw or heard its like for cold and storms*. Rev. Celt. xi. p. 129.

Line 28. *m'ɔiaɪ* (*m'ɔiaɪ* MS.) *cen lúac*, lit. *my foster-father without wages*.

Line 53. *coɛp f. a clot, lump*, would now be spelt *caob* or *cauib*. *ɔɔɲɣne ɔɪ ɛɔɛp ɛɲaɔ he made two lumps of clay*, LL. ɪn ɛɛɛp ɛɲo ocuɲ ɔɪa ɲoɔɔɪ ɲoɪ a ɛɲoɛ, ɪɣɪ ɲoɲɛaɲɛaɲ, LL. 173a.

CORRIGENDA.

I am indebted to Dr. Whitley Stokes for the following corrections:—In No. 37 of this *Journal*, p. 69a, l. 4. instead of *máin* read *mám* = Lat. *mamma*. ib. p. 69b, l. 4: *caɛ maɔ a n-gabmaro*, translate: *every place into which we come*. ib. l. 17: *ɔɔɛuaɔuɲ ɲa ɛaɛɲɲaɪɣ*, transl.: *they went throughout Tara*. ib. *caɛ aɛn aɲ a m-beɲeacɔ*, transl.: *every one whom she overtook*.

KUNO MEYER.

sɣeul aɲ nóra nɪ mac aɔɔa
 aɣus na siɔeɔɣaɪb.

aɲ ɲéuɲ maɲ ɔ'ɲɲɲɣɣ Séamuɲ O'muɲɪɣ aɲ
 ɛanaɛ Cuam ɪ ɣ-conɔae na ɣaɪllɪne é.

(Contributed by Mr. C. P. BUSHE as a fair specimen of West Connaught Irish).

Lá ɛɲuaɔ ɲneacɛa ɔo bi baɲɲeabac
 boɛt 'na coɲuɔe aɣ Caɲleán aɲ ɛacaéro
 ɪ bɔɣuɲ ɔo ɛnoc Meaɣa ɪ ɣ-conɔae na

ḡaillimhe, a m-b'ainm oí Nórí Ní Mac Doóa. Do bí sí an-boét. Buo í a ceim bea-éungantaét.

Do bí sí amuic ag cnuinnuḡaó cuál aḡ iaiḡiaró teineao vo na malḡaiḡib. Do éuala sí toḡiann capúni taoḡ íaii oí. O'feuc sí aḡ a cúlaib aḡur vo éonnaic sí ḡaiḡrúeac beaḡ ḡleuḡta faoi n-a éaróis óeḡis, a bḡiḡte leaḡaiḡi aḡur a napaiún, aḡur é aḡ bualaó leaḡaiḡi aḡi iaiḡann vo bí aḡi a ḡlúinib. Do éuimniḡ sí ḡo tapa ḡuḡib é an ḡrúeapaoḡ leipḡeacáan vo bí ann, aḡur vo éuala sí i n-imḡeacé a raogail oá bḡeicpeá é ḡan vo íúile a éogbáil oé, ḡo o-ciubḡaoḡ ré ruar a éaiḡe oúit, acé oá leigḡeá aḡ t'aiḡaic é, ḡo n-imḡeogáó ré aḡur naé bḡeicpeá aḡiḡe é.

Do éḡuall sí aḡi, aḡur o'eḡuḡ ré vo léim, aḡur vo leig ré píoḡa leaḡaiḡi tuitim uaoḡ aḡi an talam. Oubaiḡic ré léití "Tóis é rin." 'Nuaiḡi vo éiom rḡe aḡ ḡo bḡiáé leir-pean! Do éois rí an leaḡaiḡi aḡur 'nuaiḡi a o'feuc sí uaiḡi, ní ruib ré le feiceáil i n-aic aḡi bié. Buo móḡi a bḡiún. 'Sé a oubaiḡic rí: "Cáill mé mo faioḡbḡeap, acé ní'l neapic aḡi; iḡ ḡoḡe cabaiḡi Oé 'ná an voḡur."

Do éuḡi sí an éual aḡi a muin, aḡur o'iompuḡ rí aḡi aḡ a baile; annḡin vo éonnaic rí maḡeac aḡ éḡuall uḡiḡi aḡi éapall bái; vo beannuḡ ré oí, aḡur vo labaiḡi ré léití: "Bḡuil eolur aḡat aḡi bean o'aiḡi b'ainm oí Nórí Ní Mac Doóa, 'réḡo a tá annai bean-éunganta?"

"Ír maié maḡi éaiḡla, a ḡiáó; mḡe an bean a tá tú loḡis." "Má'ḡ tú an bean, reo, buail ruar aḡi mo éúlaib."

Do éúil ré an capall i n-aḡaoḡ rḡaiḡie; vo éait Nórí an éual o'a muin; vo buail rí ruar aḡi an rḡaiḡie; aḡ rin vo éuaoḡ rí vo léim aḡi a éúlaib aḡi an ḡ-capall; vo éiomáin ré leir éom meap aḡur vo bí inḡ an ḡ-capall a oéanaib; oubaiḡic ré ḡo ruib Nuála baimḡioḡan fínn-beaiḡia ḡo h-an-voḡa 'nuaiḡi a o'fáḡaib ré an bḡuḡin—an maḡeac vo bí ann, buó oúine oé na oaoḡib

maiḡe é—vo éiomáin ré aḡeacé éḡioḡ píoḡie faoḡa voḡeá éḡioḡ an ḡ-cnoc. Do bain ḡeite móḡi Nórí 'nuaiḡi a bí rí aḡ oúil éḡioḡ an m-bealaé rin. Níoi b'faoḡa oí ḡo bḡaca rí aḡ a coḡaiḡi an t-áitḡuḡaó nac bḡaca rí aḡur naḡ faoil rí ḡo bḡeicpeaoḡ rí éoiḡe a leitíoe. Tuḡaó ruar aḡ voḡur móḡi na bḡuḡie i; vo leigḡeaoḡ anuap oé'n éapall i. Do bí aḡ an voḡur ioḡmḡi oáḡeḡ ban-coḡiḡeacéa. Do éuḡi ḡac bean acab éeao mḡle fáilte ioḡm Nórí Ní Mac Doóa i n-a h-ainm aḡur i n-a f'loinne. "ḡo maiḡuḡ rí b'lán," a oubaiḡic Nórí, "Cia an éaoi a bḡuap rí b'máim-ra amaé?" "Ná bac leir rin, a Nórí," a oubaiḡic bean acab. Tuḡaó Nórí ruar an rḡaiḡie ḡo reomḡia na baimḡioḡa; 'nuaiḡi a o'fáḡbapoi Nórí annḡin vo rḡapapoi ó éeile. Bí ḡo maié aḡur ní ruib ḡo h-ole. Níoi b'faoḡa vo bí Nórí iḡeicé no ḡo ruib leaib mḡc beḡie. Do bí áéap móḡi inḡ an ḡ-éuḡic aḡi rin a éloirpeáil.

Do iunne Nórí a ruib le oéanaib aic. Do ḡleuḡ rí an leaib, aḡur vo éuḡ rí aḡeacé o'o'n baimḡioḡan inḡ an leaḡaoḡ é. Do éainic bean uapal óḡ aḡeacé; oubaiḡic an baimḡioḡan léití Nórí a éabaiḡic amaé aḡur iuo eicéit fáḡail iéioḡ oí le caiteam. Do ruaiḡi Nórí ite aḡur ól, naé bḡuap rí a leitíoe ruaiḡ ioḡmhe, ná 'na oiaḡ ó o'fáḡaib rí Caiḡleán an Eacaéio.

Do bí Nórí inḡ an m-bḡuḡin aḡi feaoḡ míoḡa, aḡur vo faoil rí ḡo ruib rí iḡ na fláiteapaiḡ, aḡur ní ruib a fíoḡ aic cia an éaoi a bḡáḡaó rí áit éom bḡeáḡ aḡur éom caiteamíac leir an áit rin, acé i n-imḡeacé na míoḡa rin vo bí na malḡaiḡe boéa faoi an-fóḡ móḡi no ḡuḡi fíll rí oḡiḡe.

Éom luac a'ḡ bí an baimḡioḡan ḡo maié aḡur 'na ruioeam, vo éuaoḡ rí réim aḡur a cuio ban-coḡiḡeacéa amaé lá. Do bí omaḡi an taoḡ iḡeicé oé'n voḡur. Do éum an baimḡioḡan aḡi túḡ a meup inḡ an omaḡi, aḡur vo leaḡ rí aḡi a rúil oéir i, aḡur vo iunne ḡac bean eile acab maḡi an ḡ-ceaḡna. Do ḡníoiḡ maḡi rin i ḡ-coḡiḡuḡe aḡi fáḡbáil

na bhuighe dóib, go m-beróeas ríao nó-
feiceálta le ríuile uinne beó. Nuair a
o'méigeas ar amac dubairt nóia léiti réin,
"Ní coimíse doair ná óamíra," agus do
junne ríre mar junne ríaoir. Go góirio
'na óiaí rín o'íoc an banníógan nóia,
agus dubairt rí léiti nac g-coimneósaó rí
nóir foire ó'n m-baile í. O'fíarhuig an
banníógan oí an ríab bó aic; "Ní'l, a
ghrád," dubairt nóia. "Seo oíe b-punt
uirt agus ceannuig bó," dubairt an banní-
ógan. B'í na ba ríaoir 'ran am rín, a' r
dubairt rí léiti beata a ceannaóe ar a
m-beróeas aic i n-óiaí an bó a ceannaóe.
O'fágarb nóia ríán agus beannaóe ag an
m-banníógan. Do éuaró rí ag aonac an
toiríais nóia, agus do ceannuig rí bó.
Do b'í rí ag uil amac ar an aonac, agus do
éonnaic rí oáneu ban buó b'péagaóe do
éonnaic rí auaib, agus an banníógan
iompu amac ag teac aic ério an aonac.
Do fíer nóia agus do éur rí céao míle
ráite iomh an m-banníógan, agus o'fíar-
huig rí oí, cia an éao an ríab an leab.
"Tá rí go rí-míat," a dubairt an banníó-
gan, "acé cia leir a b'paca tú mé?" "Con-
naic mé leir an t-ríuile reo tú," aua nóia,
a' leagan meir ar a ríuile oíer. Do éur an
banníógan réroeois faoi n-a ríuile, agus a
dubairt rí léiti, "ní fíeríro tú auaíre
óroíoe mé."

O'fíll nóia a baile faoi b'pón; ní mar
rín do fíaoil rí ar marom a o'fíllíreao rí.
Tug rí bó a baile léite, agus má éug, buó
doair an bó uiaíre rí í, oá réir do éall rí
a ríuile oíer léiti.

Réir buó é auaíro o'fan i n-a lauaib i
n-óiaí an bó a ceannaóe do éuaró rí go
tuam agus do ceannuig rí beata aua. Do
míar rí a b'pao ar leat-ríuile, acé ní fíao rí
auaib uinne eile do na doaimb maíoe go
b'pauir rí báir.

NOTES.

Ar réir mar o'innuig=do réir mar o'innuig.
Ar a cúlair, behind her. Do na maípaigib, for the
children.

cual, a fagot, gen. cuale; this word is fem. in Con-
naught. Also meir, a finger, is fem. in Connaught.
Cumnuig=cumnuig. Coimneósaó=coimneósaó.
Ar go b'páe leir-rean! away with him for ever!—he
vanished.

'Séir a tá anna (inna), bean éunganta, who is a
midwife=a tá 'na bean éunganta.

Rinn-bheanna. King of the Fairies.

An bhuigim, The Fairy Palace. Feiceál=feiceál.

Fíer, fear, terror. Do fíer rí, she started or was sur-
prised.

Ar a comair=ór a comair; so, also, ar a cionn for ór
a cionn, &c.

Ireíe=aríe. Amuc=amuc. Auaíre=aríe. Eicé
=éigim, some.

Ráitearab, spoken as if ráiteir.

Réir buó é auaíro, whatever money. See vol. iii., p. 24.

B'péagaó=b'péagaó. B'péagaó=b'péagaó.

O'fágarb=o'fágarb.

Ceannaóe=ceannaóe. Acaib=aca.

Ar leat-ríuile, blind of one eye.

Beata, provisions.

Uinne beo=uinne bí.

Carleán an éacaíro. Castle Hackett.

LUAN A' T-SLÉIBE.

Luan a' t-ríleibe, luan a' leuir-ríuioir,
a' luan a m-beróimíoe elie faoi b'pón,
Tucíro an t-aerí anuar 'na éaoirab,
Laríro an ríerí 'r beró an míu rí
oíao;

Aua a' t'rear ríreíoe do élog míe oí
beró gac ríeacúir oá b-ríuile maríoe beo,
Racíro gac aon anna a' éolan oaoíro
'S a' t-anam glégeal aua énoe na n-oíerí.

Éiuig ríuar, a p'eacáig, ír ríuar éú
'S oíer auaíre éuaró 'r tú 'na éall
'S gupí mímíoe a luao tú mac oíoe go
h-uairíreac

'S gan oíuar agao le rágarí oá éionn;
Tíocíro an uairí a m-beróimíoe buaríoe
Ríocíleoíro uaríeanna 'r ríeubíarí cill,
beró gac anam ríuarí, boíoe anna a' éolan
uairíreac,

'S íao a gluaríreac go Slíab na m-beann.

Tíocíro an t-aon-míoe ann a' ceairíoe a
oíeanaó,

'S ann rín a beróear a' cuncur ríuarí,
'hna ríuigíoe aua ríeinníoe ór éionn ríol
oíeíoe,

Aua g-coiríoe oá léígeao 'r aua n-aíro aua
ríuar;

nuair a veirpís ré amác éannaic ré an cleite aís teact
 anuair a’ uppla an tise agus aís imteact léir agus
 lean Doimnal é. O’péirís do an vapa lá map eapla an
 éero Lá. an tpuoiad lá lé tuitim an h-oréce éannaic
 ré teact móir a b-pao uad agus éannaig aip go vian
 veirpeac agus éuair a’teac. ní pab ré b-pao go
 o-camic peap uapal an tise agus o’púirpúig de cao
 éus ann rin é. Duabair Doimnal go pab ré aís
 apuair aimprie agus go g-cualair ré go pab buacail
 a díe aippean. “Tá maire” aip an peap uapal
 “ac tá obair éuair puihao ma fanann tú agam-
 pe.” “Ír cuma lion” aip Doimnal “lé obair éuair
 bí mé cleactóe énnra baile aís m’atair.” aip marion
 Lá aip na báraic ma’r luac O’péirís Doimnal bí an
 maigirleir h’na fúite puihao. “Cao é tá agao vian lé
 veanad ‘món’ aip Doimnal? “Tá maire” aip an
 vume uapal “boiteac (hyre) fíor ann rin, a pab fícté
 cinn ealaige ceanglaige ann lé react m-bíadana
 agus náip capuad púe an ama. Chailleir léirpigin ann.
 Oíreac an boiteac capuúigte agao agus an léirpigin
 aip págail nuair a éioeap an oréce no muna pab
 (b-pul) bainpú mipe an ceáim vior. O’iméig Doi-
 nal agus éus ré iapúair an boiteac a éapac uad
 b’ole a O’péirís léir óir ní pab Lán gábal ac
 g-cairpead ré amác na o-cipead react g-cinn a’teac.
 Uhi ré map rin go o-camic ingean an vume uapal
 lé n-a tóinneap. pá an am rin bi an t-oileac puap
 go o-ci an taoban mullaig agus h-aonapreacá (with
 enough ad) puap Doimnal óir ann acé é b’púre
 a’teac léir an pgiat agus é aís veirpineaic caoince.
 Scapir an bean óg anuair aip agus duabair léir
 a tóinneap a tónead agus go b-peupad pí péin an
 o-cioeap léite cúir níor péapí a tónead. Bhan pí
 gábal baig (spap) aip a póca agus éat pí upánan
 ve’n oileac éall agus abóir agus éoirp an éuro éite
 de aís óul amác h’na óiaig go o-ci ná pab vapan ve
 annra boiteac nuair a bí Doimnal peró lé n-a tóinneap
 agus bí an léirpigin léite ann a bor.

(λέ βειτ λεαντα).

oán beas.

(Contributed by Mr. PATRICK O'LEARY, Inches, Eyeries,
Castletownbere, Co. Cork).

I.

“Cao é an tOaé,” ar bário le Náúú, tíaé,
 “I’ veire a’ íúil, nó i’ ceó a’ ñiáó?”
 “An ñlar, ñan ahiur,” ar Náúú go tíaé.”
 “I’ veire i’ i’ ahiur, ói ní euñann go
 bhiáé.”

II.

“Deap̃is, b̃án, buíðe, aḡur ḡac uile naḡ tá,
Tigro am' t̃im̃cioll an f̃aroir̃ áil leó an lá;

Bhí m'ann maraí u' fad ó foin a bi i gGaile i m-
 beul-á-Seannáig a rabh dá ché uéag aise. Tharla
 go c-eamice tuite mór ann abhainn na h-Eiríne fá an
 am sin, a pgoile agus a feub agus a o'iomhór aip
 riubhal an éuro borb mhó de'n oiríceas a bi thapa
 aip an abhainn eiríne dá éann an baile. Go seápp 'nna
 thiaig sin cuipéad amad go g-cáitíre oiríceas áip
 a' ceanaid, agus mar bí beirte ce éuro mhic an i gGaile
 'nna paopaib cloíde, glac ríao féim agus a g-cuip
 ceapbáiríreaca an oiríceas léi ceanaid. Búd goirpo
 'nna thiaig sin gúir éiríse ríao aip an obair, áit an
 thero a cuipéad ríao ruap anna Lá bídeat ré aip
 lár aip maroin. Nuair a bí go ais búb ann coirpáig
 aip fead camail agus nac rabh ré ais eiríse leo an
 oiríceas a cuip ruap, "mo thosa agus mo búirne oim"
 aip 'Dhoimál, an fear a b'óirge na ceapbáiríreaca
 "go ríurpóir mipe móe na h-oiríce go b-peirpóir me cia cá
 leagad an oiríceas." Ríigne ré sin agus annom go maré
 pa oiríce cao é ceanaice ré áit bean uapal, ós, álun
 ais ceatit agus ais coirpúgá a céatad ríor na g-clóe
 ce'n oiríceas. Labair 'Dhoimál léite agus v'fíapáig
 cao é an pác bí aip an oiríceas a leagad. Dubairp
 ri leirp nac leirgeap pí an oiríceas a cíoíuagad go
 b'páicad muna u-ceirídeat reirpan léite a baile le
 h-ágaró i a paopa. Cómairpúg ré a búl léite agus
 ríigne reirpe cleirte úi féim agus v'íapáip aip 'Dhoimál a
 leanaime. 'Dhoim' pí oo go rab ceapbógaicad a
 bíit aip a h-áipáip agus nuair a páicad ríao éó ríao
 leirp an éapleirpan aip a báp no aip a beata gan leirp
 aip go b-pacat ré eirp aipáin. Shrubáileatap leo go
 c-eamice nóin beag agus ceirpéat an lae, go rab
 eunaice beaga na coirleat coirpáigeais ais búl paip
 éoréa, roirpéann ruain, agus ríapbóolaca. Ní
 facatap ceat móp a b-paipa na ceat beag noeap
 oirb, áit ceat beag amáin fionn, pionnogac, vomn,
 vomnagac, gan bun cleirte amáin, no bápp cleirte
 a'ceat, áit an cleirte beag amáin a bi ais ceanaid
 vionan agus ríapad do'n ceat a lig (uile). Thapápp
 ríao aip go vion, ceirpéac agus éuáir an cleirp ruap
 aip uipála (eave) an tíge. Bheannáig 'Dhoimál a'ceat
 agus éurp fearp an tíge ceao mile páilte póim 'Dhoimál.
 nac i gGaile big beul-á-Seannáig. Bhí iongancat
 aip an fear ós cao é mar ruap fearp an tíge aiténe
 aipreann agus v'fíopúg de pa u-ceab de (about it).
 Dubairp an fear leirp, go rab aiténe aige aip féim aip
 aip a ácáip poirp, agus go rab fáilce aige an oiríce
 a céatad ann sin. I noiaig bíad agus tíge a beif áit,
 éat ríao tírian na h-oiríce le píamáríceat, tírian
 le rígeuláríceat agus tírian le roirpéann ruain agus
 ríapbóolaca. An lá aip na bápáid nóirp a m-búirp
 énoirpáid v'fáid 'Dhoimál pláin ais fearp an tíge agus
 ríapbóolaca.